

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü Teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Ulaştırma ve Bütçe Komisyonları raporları (1/304)

T. C.

Başbakanlık

Muameler Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/836, 6/531

14 . II . 1948

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 23 . I . 1948 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı Kanuna ek kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

Hasan Saka

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı Kanuna ek Kanun tasarısının gerekçesi

Madde 1. — Bu kanunun birinci maddesi :

İdarenin bütçe kanunlarına ilişik (R) cetvelinde her yıl gösterilmiş isede 5 . VI . 1946 tarih ve 4749 sayılı Kanunla kabul edilen Şikago'da Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması esaslarına uyularak yapılacak seferler münasebetiyle yurt dışına da teşmil edilmek üzere teşkilât kanunumuzun bünyesine alınması zarureti hâsıl olmuştur.

Madde 2. — Bu kanunun ikinci maddesi :

A) Yurt içinde sefer yapan uçak personelinin gittikleri meydanlarda herhangi bir sebeple kalmaları zarureti halinde yatacak yer aramaları ve birtakım müşküllerle karşı karşıya kalmaları ve bu güçlüklerin sefer vazifeleri üzerinde yapacağı tesirleri gözönünde tutularak ikinci maddenin birinci fıkrasında bu personel için idarece yer temin edilmek ve ücretlerinin Genel Müdürlük bütçesinden verilmek suretiyle;

B) Aynı sebeplerle yurt dışında bulunanlara da yukarıda arzedilen sebepler dolayısıyla geçirilen her gece için, memleketlerin ekonomik şartlarına göre uygulanacak miktarı Ulaştırma Bakanlığınca tâyin edilmek üzere 15 - 25 lira günlük tazminat verilerek sağlanması lüzumlu görülmüştür.

Madde 3. — Bu Kanunun geçici birinci maddesi:

Yunanistan'la yapılmış olan Hava Anlaşması gereğince 1 Ocak 1948 tarihinden itibaren yapılmakta olan uçak seferleri dolayısıyla mürettebata verilmesi gereken birinci ve ikinci maddelerde yazılı tazminatın Genel Müdürlüğün gider bütçesine ait (A) işaretli cetvelin 7 nci (Kilometre uçuş parası) bölümünden ödenmesini sağlamak için konulmuştur.

Ulaştırma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ulaştırma Komisyonu

Esas No. 1/304

Karar No. 11

19 . IV . 1948

Yüksek Başkanlığa

Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunca 23 . I . 1948 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Komisyonumuza havaile buyurulan Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü Teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı Komisyonumuzun 14.IV. 1948 tarihindeki toplantısında incelendi. Toplantıda Ulaştırma Bakanı ile Genel Müdürlük temsilcileri de bulundular.

Devlet Havayolları İdaresinin evvelece yalnız yurt içine maksur olan hava seferlerini bu yılbaşındanberi dış memleketlere de teşmil etmiş olmasından dolayı bu tasarının hazırlanmasına zaruret duyulduğu yolundaki gerekçe yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçildi.

Kilometre tazminatına taallük eden 1 nei madde ile gündelik tazminata mütaallik 2 nei maddenin müzakeresinde, Komisyon, daima değişebilecek olan bu gibi rakamların kanunda tesbitinin yerinde olmayacağını düşünerek tazminat miktarlarının, Devlet Demiryollarında olduğu gibi, (Yapılacak olan ve bir an önce yapılması lâzımgelen) İşletme Nizamnamesine dereğini ve o vakte kadar da Bakanlar Kurulun-

ca tespit olunmasını daha uygun bulmuş ve maddeleri buna göre değiştirmiştir.

Kanunların yayını tarihinde yürürlüğe girmesi esasma sadık kalınarak 3 neü madde buna göre değiştirilmiş, geçici madde yalnız bir tane olduğu için bu maddenin de numarası kaldırılmıştır.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna ve- rilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ulaştırma Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip
Çoruh	Kars	Erzurum
A. R. Erem	Ş. Karacan	Ş. Alluğ
Çanakkale	Edirne	Eskişehir
B. Gökçen	M. E. Ağaogulları	K. Zeytinoglu
İstanbul		Kayseri
Orgl. C. C. Toydemir		F. Selçuk
İnzada bulunamadı		
Kocaeli	Kütahya	Niğde
F. Balkan	A. Bozbay	V. Sarıdal
Ordu		Ordu
Dr. V. Demir	Amiral H. Gökdalay	
	Sivas	
	H. Işık	

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/304

Karar No. 72

14. V. 1948

Yüksek Başkanlığa

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü Teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı Kanuna ek olarak Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 14. II. 1948 tarih ve 6/531 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı, Ulaştırma Komisyonu raporiyle birlikte Komisyonumuza verilmekle, Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü ve Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Görev, tecrübe ve talim uçuşu yapan uçaklarda görevlendirilenlere bugüne kadar bütçe formülü ile verilegemekte olan kilometre uçuş zamlarıyla bunlara yurt içinde görev merkezi dışında buldukları müddetçe yatacak yer temini ve yurt dışı hava seferlerinde görev alanlara da gündelik tazminat verilmesi ve bu hususları temin edecek hükümlerin Genel Müdürlük Teşkilât Kanunlarında yer almasını sağlamak maksatlarıyla hazırlanan tasarı, Komisyonumuzca da esas itibarıyla yerinde görülmüştür.

Hükümet teklifinde, personele verilecek kilometre uçuş tazminatı ile gündelik tazminat miktarları Bütçe Kanunlarındaki formüllerde olduğu gibi tesbit edilmiş ise de Ulaştırma Komisyonu bunu yerinde görmemiş ve bir tüzükle bu miktarların belirtilmesini daha uygun görmüş ve her iki maddeyi bu esas dairesinde değiştirmiştir.

Gerek Maliye Bakanlığı temsilcisinin izahlarına ve gerekse Devlet Havayolları Genel Müdürlüğünün mütalâasına göre kilometre uçuş tazminatının kanunda zikredilmesinde fayda olduğu ve bugüne kadar verilegelen kilometre uçuş tazminatında bir değişiklik düşünülmeyeceği gibi bunun üzerinde sık sık değişiklik yapılmasını istilzam edecek bir vaziyetin de mevcut bulunmadığı açıklanmış ve yurt dışı seferlerde verilmesi teklif edilen gündelik tazminatın da asgarî ve âzami olarak kabul edilen iki had arasında para paritesine göre Ulaştırma Bakan-

lığınca tesbiti yolunda Hükümet teklifinde bir kolaylık bulunduğu görülmüş olduğundan Komisyonumuz görüşmelerini Hükümet teklifi üzerinde yapmıştır.

Birinci madde, beynelmilel Hostes kelimesi yerine Türkçe mukabili olan bakımcı kelimesiyle değiştirmek suretiyle kabul edilmiş, ikinci maddede, önce mahdut memleketlere hava seferleri yapılacağı düşünülerek gündelik tazminatın âzami 25 lira olarak tesbit edilmiş ise de dış seferlerin daha başka yerlere de teşmili zarureti hâsıl olduğundan para farklarına göre bu miktarın 30 liraya çıkarılması Havayolları Genel Müdürü tarafından teklif edilmiş ve Komisyonumuzca da yerinde görülerek madde 15 - 30 olarak düzeltilmiş ve geçici madde aynıyle kabul edilmiştir.

Üçüncü madde, mali bir kanunun makabline teşmiliye mâtuf bir hükmü ihtiva ettiğinden Komisyonumuz yürürlük maddesini yayımı tarihinde mutâber olacak şekilde düzeltilmiştir.

Bu esaslar dairesinde yeniden hazırlanan kanun tasarısı Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Mardıñ	Diyarbakır	Ankara
R. Erten	İ. H. Tigrel	M. Eriş
Kâtip		
Ankara	Amasya	Amasya
F. Öymen	A. Eymir	A. K. Yiğitoğlu
Ankara	Bursa	Eskişehir
C. Gölet	F. Bül	Muhalifim
		A. Oğuz
Eskişehir	İzmir	Kırşehir
Muhalifim	S. Dikmen	Ş. Torgut
H. Polâtkan		
Kocaeli		Kütahya
Dr. F. Ş. Bürge		Muhalifim
		A. Tahtakılıç
Samsun		Yozgad
M. A. Yörüker		S. İçöz

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü Teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı Kanuna ek Kanun tasarısı

MADDE 1. — Yurt içinde ve dışında görev, tecrübe ve talim uçuşu yapan uçaklarda görevlendirilen;

A) Geçici ve sürekli birinci, kontrol ve yetiştirme pilotlarına kat'ettikleri kilometre başına 2 kuruş;

B) İkinci pilot, mühendis, kontrolör, teknisyen, telsizci, makinist, hekim, hemşire, hastabakıcı ve hosteslere kat'ettikleri kilometre başına 1,25 kuruş;

Kilometre uçuş tazminatı verilir.

MADDE 2. — Birinci maddede yazılı olanların aynı maddede gösterilen uçuş sebepleriyle yurt içinde ve görev merkezi dışında buldukları müddetlerde yatacak yerleri Genel Müdürlükçe sağlanır.

Aynı sebeplerle yurt dışında bulunanlara geçirecekleri her gece için bu memleketlerin ekonomik şartlarına göre uygulanacak miktarı Ulaştırma Bakanlığınca tâyin edilmek üzere 15 - 25 lira gündelik tazminat verilir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Birinci ve ikinci maddelerde yazılı tazminat 1948 yılı içinde Devlet Havayolları İşletme Genel Müdürlüğü Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin (7 nci kilometre uçuş parası) bölümünden denir.

MADDE 3. — Bu kanun 1 Ocak 1948 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan Devlet Bakanı Devlet Bakanı
H. Saka Başb. Yardımcısı *M. A. Renda*
F. A. Barutçu

Adalet Bakanı Millî Savunma Bakanı
Ş. Devrin *Münir Birsal*

İçişleri Bakanı Dışişleri Bakanı
M. H. Göle *N. Sadak*

Maliye Bakanı Millî Eğitim Bakanı
H. N. Keşmir *Reşat Ş. Sirer*

Bayındırlık Bakanı Ekonomi Bakanı
Güleğ *C. Ekin*

Sağlık ve Sos. Y. B. Gümrük ve Tekel B.
Dr. B. Uz *Ş. Adalan*

Tarım Bakanı Ulaştırma Bakanı
T. Coşkan *Ş. Koçak*

Ticaret Bakanı Çalışma Bakanı
M. N. Gündüzalp *T. B. Balta*

ULAŞTIRMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü Teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı Kanuna ek Kanun tasarısı

MADDE 1. — Yurt içinde ve dışında görev, tecrübe ve talim uçuşu yapan uçaklarda görevlendirilen:

Geçici ve sürekli birinci ve ikinci, kontrol ve yetiştirme pilotlarıyla mühendis, kontrolör, teknisyen, telsizci, makinist, hekim, hemşire, hastabakıcı ve hosteslere kat'ettikleri kilometre başına, tüzük ile ve tüzük yapılmaya kadar Bakanlar Kurulunca tesbit olunacak miktarlarda uçuş tazminatı verilir.

MADDE 2. — Birinci maddede yazılı olanların aynı maddede gösterilen uçuş sebepleriyle yurt içinde ve görev merkezi dışında buldukları müddetlerde yatacak yerleri Genel Müdürlükçe sağlanır.

Aynı sebeplerle yurt dışında bulunanlara geçirecekleri her gece için tüzük ile ve tüzük yapılmaya kadar Bakanlar Kurulunca tesbit olunacak miktarlarda gündelik tazminat verilir.

GEÇİCİ MADDE — Birinci ve ikinci maddelerde yazılı tazminat 1948 yılı içinde Devlet Havayolları İşletme Genel Müdürlüğü Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin 7 nci (Kilometre uçuş parası) bölümünden ödenir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Hükümet teklifi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü Teşkilâtı
hakkındaki 3424 sayılı Kanuna ek Kanun tasarısı

MADDE 1. — Yurt içinde ve dışında görev, tecrübe ve talim uçuşu yapan uçaklarda görevlendirilen:

A) Geçici ve sürekli birinci pilotlarla kontrol ve yetiştirme pilotlarına katettikleri kilometre başına 2 kuruş,

B) İkinci pilot, mühendis, kontrolör, teknisyen, telsizci, makinist, hekim, hemşire, hastabakıcı ve bakımcılara (Hostes) kat'ettikleri kilometre başına 1,25 kuruş,

Kilometre uçuş tazminatı verilir.

MADDE 2. — Birinci maddede yazılı olanların aynı maddede gösterilen uçuş sebepleriyle yurt içinde ve görev merkezi dışında buldukları müddetlerde yatatacak yerleri Genel Müdürlükçe sağlanır.

Aynı sebeplerle yurt dışında bulunanlara geçirecekleri her gece için bu memleketlerin ekonomik şartlarına göre uygulanacak miktarı Ulaştırma Bakanlığınca tâyin edilmek üzere 15 - 30 lira gündelik tazminat verilir.

GEÇİCİ MADDE — Hükümetin geçici maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynıyle kabul edilmiştir.